

“ԹՈՂ ՏՈՒՒՔ ՄԱՆՐ ՏՂՈՅԸ ՈՐ ԻՆՏԻ ԳԱՆ” ԴՈՒԿ • ԺԸ • 16 :

ՀԱՏՈՐ Ը.

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ, ՄԱՅԻՍ 1, 1879

ԹԻԻ 5

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ՍՈՐՎՈՂ ՍՊԵՍՏԱՌՈՐԸ

ՊԱՐԱՊՈՅ ԺԱՄԵՐԴ ԴԱՏԱՐԿ ՄԻ
ԱՆՑՈՒՆԵՐ

Պարապոյ ժամերը դատարկ չանցու-
նող տղան միշտ յառաջ կ'երթայ, և
ապագային մէջ անտարակոյս յաջողու-
թիւն կը գտնէ : Տղայ մը դպրոցին մէջ
ուսման սկզբունքը կամ ընդհանուր
կանոնները միայն կը սորվի, և դըպ-
րոցէն ելլելէն ետքը՝ այն սկզբունք-

ներով միայն չի կրնար նշանաւոր անձ
մը ըլլալ եթէ իր պարապոյ ժամա-
նակները միշտ օգտակար կերպով ան-
ցունելու չաշխատիր : Զոր օրինակ, ե-
թէ տղայ մը գործոյ ժամերէն դուրս
մնացեալ ժամանակը պատմական կամ
գիտական գիրքեր կը կարդայ, քա-
նի մը տարիէն կրնայ բաւական գի-
տուն անձ մը ըլլալ : փոյթ և ջանք ա-

մէն դժուարութեան կը յաղ-
թեն : Աշխատասէր տղայ մը
ինչ բանի որ ձեռնարկէ, կրնա
դուրս հանել զայն :

Տղայ մը որ պարապոյ ժա-
մերն ունայն չանցուներ, կրնայ
նաեւ այլեւայլ հին լեզուներ,
զորօրինակ Լատիներէն, Յու-
նարէն, եբրայեցերէն և Սանս-
քրիդերէն սորվիլ :

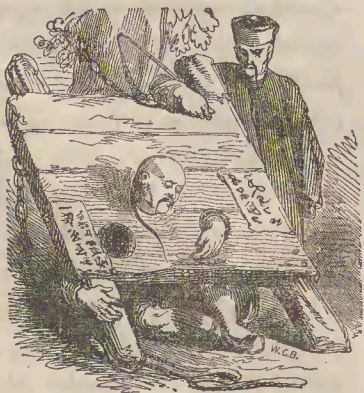
Ժամանակաւ տղայ մը որ
փաստաբանի մը քով սպասա-
ւոր էր, ամէն օր Գաղիերէն
լրագիր կարդալով կ'անցունէր
իր պարապոյ ժամերը : Տղան
այս կերպով Գաղիերէն լեզուին
մէջ այնպէս յառաջ դնաց, որ
սկսաւ այն լեզուով գեղեցիկ
նամակներ գրել :

Սկովտիոյ մէջ երեւելի տիկ-
նոջ մը կառապանը պարապոյ
ժամերն օգտակար կերպով ան-
ցունելու համար որոշեց, փո-
խանակ դատարկ կենալու,
դիրք կարդալ : Ըստ պատահ-
ման անուանի Լատին բանաս-
տեղծին վիրգիլիոսի գիրքն ին-
կաւ այս մարդուն ձեռքը, և
որովհետեւ Լատիներէն չէր գի-
տեր, գնաց Լատիներէն քե-
րականութիւն մը գնեց, և
զարմանալի յարատեւութեամբ
բաւական սորվելով այն լեզուն,
կարող եղաւ հասկնալ վիր-

գիլիոսի գիրքը, և միշտ կը կարդար
զայն : Օր մը տիկնոջ տեսնելով որ կա-
ռապանը կառքին քով նստած ուշադ-
րութեամբ դիրք կը կարդար, ուզեց
գիտնալ թէ ինչ էր այն գիրքը, և
երբ հարցունելով իմացաւ թէ վիրգի-
լիոսի Լատիներէն բանաստեղծութիւնն
էր, զարմանալով ըսաւ. «Վիրգիլիոսի
բանաստեղծութիւնը. դուն Լատինե-
րէն գիտես» : «Ս,յո», պատասխանեց

կառապանը, «քիչ մը կը հասկնամ»։ Տիկինը կառապանին լատիներէն կարդալը պատմեց իր էրկանը որ ի խնդրոյ տիկնոջը լատիներէնի գասատու մը բռնեց կառապանին համար։ Կառապանը շատ աղէկ սորվեցաւ լատիներէնը, և քանի մը տարի ետքը թողլով կառապանութիւնը, վերջապէս եղաւ Սկովաիոյ մէջ երեւելի գիտուն, և այն երկրին բոլոր եկեղեցիներուն օգտակար և սիրելի քարոզիչ մը։

Ուրիշ տղայ մը երկաթի հանքի մը դռնապան դրուեցաւ։ Այս տղուն պաշտօնն էր հանքէն ներս մտնող և դուրս ելլող կառաց համար հանքին դուռը բանալ։ Շատ անգամ կառաց հանքը մտնելուն և ելլելուն մէջտեղ ժամ մը կամ աւելի ժամանակ կ'անցնէր։ Տղան այս պարապոյ միջոցն օգտակար կերպով անցունելու համար պատմութեան գիրքեր կը կարդար, և գլխաւոր դէպքերը միտքը կը պահէր։ Տղան սա կերպով սկսած էր պատմութիւն կարդալ։ Անգամ մը Անդրիոյ համալսոտ պատմութեան գիրք մը գտաւ ճամբան, և այն պատմութիւնը կարդալով սորվելէն ետքը, իր ծանօթներուն մէկէն Յունաց պատմութիւն մը առաւ կարդաց. յետոյ ուրիշ պատմութիւն մը, դարձեալ ուրիշ պատմութիւն մը փոխ առնելով կարդաց, և ի վախճանի այնպէս հրմուտ եղաւ պատմութեան, որ շատ գիտուն մարդիկ անգամ հաճութեամբ մտիկ կ'ընէին անոր, երբ պատմութեան վրայ կը խօսէր։

ՉԻՆԱՅԻ ԳՈՂ ՄԸ

Վերի պատկերին մէջ տեսնուած մարդը նեղութեան մէջ կ'երեւայ և ամենեւին հանգիստ չունի։ Մարդուն գլուխը մեծ տախտակի մը վրայ բացուած ծակէ մը անցուած է։ Տախտակն անոր վրիժն է, և լայն ուսերուն վրայ կը կենայ, այնպէս որ թշուառ մարդը տախտակին ծանրութենէն չկրնայով շիտակ նստիլ, ստիպուած է գլուխը ծռել և միշտ գետինը նայիլ,

նաեւ մէկ քովին վրայ պառկելէ կարօտ մնացած է։ Այս մարդուն քով ուրիշ շատ մարդիկ ժողովուելով կը ծաղրեն զանի, և տղայք քար կ'ընեն տեն անոր և կը բարկայեն զանի, բայց մարդը տախտակին ծանրութենէն չի կրնար տեղէն ելլել և այն տղաքը վռնտել կամ ուրիշ կերպով մը արգելել զանոնք։

Կ'ուզէ՞ք գիտնալ թէ այս մարդուն գլուխն այն տախտակին ինչու համար անցուած է։ Այս մարդը Չինացի զոդ է որ ուրիշ գոյցած է։ Չինացիք այսպիսի սի մանր մանր բաներ գողցողներուն այս պատիժը կու տան։ Չանոնք այս կերպով քանի մը օր ճամբուն վրայ կը նստեցնեն սրպէս զի անցնող դարձող տեսնէ։

Այսպիսի գողերուն պարանոցէն անցուած տախտակին վրայ թուղթ կը փակցուի ուր անոնց յանցանքը գրուած է։

ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԵԿԵՂԵՅԻՆ

Շուէթներուն մէջ հնաց ի վեր նշանաւոր աստիճանին մը։

Ժամանակաւ Շուէթի թագաւոր մը եկեղեցի մը ուղելով շինել ի պատիւ և ի փառս Աստուծոյ, հրամայեց այս եկեղեցւոյն բոլոր ծախքն իր անձնական զանձէն առնուլ, և ամենեւին ըստակ չընդունել ուրիշէն։ Ըստ հրամանի թագաւորին եկեղեցին շինուեցաւ, և թագաւորը մարմարինէ քարի մը վրայ ոսկեզօծ գիրերով գրել տուաւ թէ այն եկեղեցւոյն բոլոր ծախքը թագաւորին քսակէն տրուած էր, և ուրիշէն ամենեւին ստակ մը առնուած չէր։ Այս տախտակը գիշեր մը մնաց, և հետեւեալ օրը տեսնուեցաւ որ անոր վրայի գիրն արուած, և փոխանակ անուան թագաւորին, աղքատ կնոջ մը անունը գրուած էր, այնպէս որ, ըստ տախտակին, ոչ թէ թագաւորը, այլ այն աղքատ կինը շինած էր եկեղեցին իր քսակէն։

Թագաւորն իմանալով այս բանը շատ բարկացաւ, եւ իսկոյն հրամայեց տախտակին վրայէն կնոջ անունը ջնջել և նորէն իր անունը գրել։ Սակայն հետեւեալ օրը տեսնուեցաւ որ թագաւորին անունը նորէն ջնջուած և աղքատ կնոջ անունը գրուած էր, և ժողովուրդը նորէն կարգաց որ եկեղեցին այն կնոջ ստակովը շինուած էր, ոչ թէ թագաւորին։ Երրորդ անգամ հրամանաւ թագաւորին կնոջ անունն արուեցաւ և թագաւորինը գրուե-

ցաւ, բայց այս անգամ ալ գիշերը դարձեալ թագաւորին անունը ջնջուած և կնոջ անունը գրուած էր։ Ասոր վրայ թագաւորն հասկցաւ թէ այն գիրն Աստուծոյ մատովը կը գրուէր, և մարդ գրկելով կանչեց աղքատ կինը։ Ահիւ և գողութեամբ ելաւ կինը թագաւորին առջև։ «Տիկին», ըսաւ թագաւորը, «զարմանալի բան մը պատահեցաւ։ Հիմա քու կենացդ համար խրատ կու տամ քեզի որ Աստուծոյ առջև ըսես ինծի ճշմարտը։ Անտարակոյս ըսած ես որ հրաման ըրի այս ինչ եկեղեցւոյն ծախուց համար ուրիշէն ստակ մը չառնուլ։ Այս հրամանին հակառակ դուն եկեղեցւոյն շինութեան համար ստակ տուի՞ր։»

Կինը թագաւորին ոտքը իյնալով ըսաւ. «Տէր իմ, շնորհք ըրէ. եթէ կը ներես ինծի, կը խոտովանիմ քեզի ամէն բան։ Ես շատ աղքատ եմ, և դերձան ոլորելով հաղիւ կրնամ օրուան հացս հանել։ Իմ այս աղքատիկ եկամուտէս քսան փող աւելցընելով ուղեցի տալ այն եկեղեցւոյն համար զոր դուն շինել կու տայիր, բայց չուզելով քու թագաւորական հրամանիդ հակառակ գործել, այն քսան փողով քիչ մը խոտ առի, և եկեղեցւոյ շինուածին համար քար կը ըող եզերուն կերցուցի։ Այսպէս առանց հակառակ գործելու թագաւորական հրամանիդ, կարող եղայ բաղձանացս հասնիլ։»

Թագաւորը լսելով աղքատ կնոջ այս պատմութիւնը շատ շարժեցաւ, և հասկցաւ որ Աստուած այն աղքատ կնոջ սրտին մաքրութեանը նայելով, անոր ջնջին նուէրն աւելի պատուական համարած էր քան արքունի գանձէն տրուած մեծամեծ գումարները. ուստի մեծամեծ ընծաներով պատուեց աղքատ կինը, և սիրով և խոնարհութեամբ, հնազանդեցաւ Աստուծոյ կամայը։

ԿԱՏՈՒՆ ԵՒ ՉԱԳԵՐԸ

Չեզի պատմել կ'ուզեմ ինչ որ հայրըս քաջ կատուի մը համար ըսած է։ Օր մը մինչ կատուի մը ձագերը մեր աղարակին համբարանոցին քով կը խաղային, ահագին ուրուր մը յանկարծ անոնց վրայ խոյանալով, իր ճիւղաններուն անցուց ձագերէն մին, և այն ինչ որ ան առնելով պիտի փախչէր, մայր կատուն յարձակեցաւ յափըտակիչ թռչնոյն վրայ, իսկոյն կատուն ու թռչնոյն մէջտեղ կռիւր

բրդաւ. կատուն քանի մը տեղէն վիւրաւորուեցաւ, և արիւնները կը վազէին վրայէն, բայց և այնպէս քաջասիրտ կատուն չթողուց թռչունը, և վերջապէս փրցուց անոր մէկ թևը, այնպէս որ այն յաղթ թռչունը գետին ինկաւ կիսամեռ: Կատուն յետոյ դառնալով իւր ձաղին, լիզեց անոր վերքը, և ուրախութենէն որ իւր սիրելի ձագուկը դադանին ձեռքէն ազատեց՝ մրմռալով նստաւ:

“Գնա, որդեակ, և քեզ Աստուծոյ յանձնէ: Մինչև դատաստանին օրն այլևս պիտի չկրնանք զիրար տեսնել:” Երբ Ապտիւլգատիր կարաւանի մը հետ Բաբելոն կ’երթար, ճամբան վաթսուն ձիաւոր աւազակներ յարձակեցան կարաւանին վրայ և սկսան կողոպտել ճամբորդները: Ապտիւլգատիր քանի մը աւազակներէ հարցունելով թէ ինչ ունի իր քով, պատասխանեց. “Քովս քառասուն ոսկի ունիմ որ կարուած է հանդերձիս մէջ:” Աւա-

տաղ հասակիդ մէջ, բայց ես այս հասակիս մէջ իսկ անհաւատարիմ եմ Աստուծոյ որ Արարիչ է բոլոր աշխարհի:” Աւազակապետն այս ըսելով տղուն ձեռքը բռնեց և երդում ըրաւ այնուհետև ապաշխարել: Միւս աւազակներն ալ զարմանալով Ապտիւլգատիրի առաքինութեան և ճշմարտախօսութեան վրայ՝ ըսին իրենց գլխաւորին. “Ինչպէս որ մինչև ցարդ առաջնորդ էիր մեզ մեզաց ճամբուն մէջ, նոյնպէս այսուհետև առաջնորդ եղիր մեզ արդարութեան և ճշմարտութեան ճամբուն մէջ:” Նոյն ժամայն աւազակապետին հրամանաւ յափշտակուած բաները ետ դարձուեցան իրենց տէրերուն, և աւազակներն ուխտ ըրին զԱստուած պաշտել: Այսպէս Ապտիւլգատիր իր առաքինութեամբ և ճարտախօսութեամբ կարող եղաւ աւազակներն առ Աստուած դարձնելու: Նոյնպէս շատ տղայք կրնան իրենց բարի վարուքն առաջնորդել մեղաւորները կենաց ճամբան:

ԳԱՌԻԷԼ Մ. ԹԱՇՃԵԱՆ

“ՅԻՍՈՒՍ ԱՅՍՊԷՍ ԶԻՍԵՅԱՒ ԵՐԲԷՔ”

Օր մը փոքրիկ Մարիամ երթալով իր քրոջը Վիրգինէի քով որ կար կը կարէր, ըսաւ անոր. “Քոյր, մատս շատ կը ցաւի, վասն զի փուշ մտաւ, կ’աղաչեմ, հանէ սա փուշը:” Վիրգինէ որ իր գործին զբաղած էր՝ նեղանալով ըսաւ. քրոջը. “Ես հիմա գործ ունիմ, գնա քովէս, ինծի արդելք մ’ըլլար: Այս կարը շուտով պիտի լըմնցնեմ, քու մատդ նայելու ատեն չունիմ:”

Վիրգինէի այս խօսքին վրայ Մարիամն աչուրները լեցան, և քրոջը երեսը նայելով ըսաւ. “Յիսուս այսպէս խօսեցաւ երբեք. Յիսուս միշտ ժամանակ ունէր բարիք ընելու:”

Այս փոքրիկ աղջկան խօսքը որչափ ճշմարիտ է, և ի՞նչ գեղեցիկ դաս կու տայ մեզի: Յիսուս միշտ զթած և քաղցր է: Փոքրիկ տղու մը անգամ որ անոր կը դիմէ՝ գործը տեսնելու փափաք և ժամանակ ունի միշտ:

ՓԱՅՏՓՈՐ ԵՒ ԱՂԱՒՆԻ

Օր մը փայտփոր թռչունը և աղաւնին այցելութեան դացին իրենց դըրացւոյն, սիրամարդին: Ի դարձին փայտփորն ըսաւ աղաւնւոյն, “Մեր դըրացւոյն, սիրամարդին, այսօրուան կերպին հաւնեցա՞ր: Այս թռչնոյն վարմունքն ստուգիւ անտանելի է:

ԱՒԱԶԱԿԱՅ ՅԱՐԶԱԿՈՒՄԸ ԿԱՐԱՒԱՆԻ ՎՐԱՅ

(Տղայոց Աւետարանի համար)

ՃՇՄԱՐՏԱՒՕՍՈՒԹԻՒՆ

“Անանկ թող լուսաւորէ ձեր լոյսը մարդոց առջին, որ տեսնեն ձեր բարի գործերը, ու փառաւորեն ձեր Հայրը որ երկինքն է” (Մատթ. Ե. 16):

Պատմութեան մէջ կը կարդանք որ Ապտիւլգատիր Կիւանցի իր պատանեկութեան ժամանակը երազին մէջ հրաման առաւ Բաբելոն երթալ և զինքն Աստուծոյ նուիրել: Ապտիւլգատիր դընաց հրաման խնդրել իւր մօրմէն Բաբելոն երթալու: Մայրն իր որդւոյն բաժանման համար սկսաւ լալ, և ութսուն հատ խոշոր ոսկի հանելով ըսաւ անոր. “Այս ութսուն ոսկւոյ կէսը քու և միւս կէսն եղբօրդ է:” Այս ըսելով քառասուն ոսկին յանձնեց Ապտիւլգատիրի և անկէ երդում առաւ բնաւ սուտ չխօսելու, և ապա հրաման տուաւ անոր երթալ: Երբ իրարմէ կը բաժնուէին, մայրն այսպէս խօսեցաւ իր որդւոյն.

զակները կարծելով թէ ծաղր կ’ընէ, չհաւատացին անոր խօսքին, և Ապտիւլգատիրը տարին բարձր տեղ մը ուր էր աւազակապետը: Ապտիւլգատիր աւազակապետէն ալ հարցունելով թէ ինչ ունի իր քովը. վերոյիշեալ պատասխանը տուաւ և յարեց. “Քու մարդոցդ ըսի թէ քառասուն ոսկի ունիմ հանդերձիս մէջ կարուած, բայց անոնք չհաւատացին խօսքիս:” Աւազակապետը հրաման ըրաւ մերկացնել զանի, և ստակը հանել և Ապտիւլգատիրի հանդերձին մէջ իրօք քառասուն ոսկի գտնելով շատ զարմացաւ, և ըսաւ անոր, “Ինչու համար զգուշութեամբ պահած ստակներդ երեսն հանեցիր:” Ապտիւլգատիր պատասխանեց. “Ես մօրս խոստացած եմ բնաւ սուտ չխօսել, և չեմ ուզեր խոստամաղանց գտնուիլ:” Աւազակապետն ևս աւելի զարմանալով գոչեց. “Տղաս, շատ զարմանալի է այդ հաւատարմութիւնը զոր կը ցուցնես մա-

Ի՞նչ ամբարտաւանութիւն, ի՞նչ դուռնութիւն: Բայց ո՞ր բանին համար արդեօք այսպէս կը մեծամոռի: Ոտուռներուն համար չի կրնար հպարտանալ: Թէ ո՞րչափ տգեղ են ոտուռները՝ կարծեմ գիտեցիր: Չայնին համար ալ չի կրնար հպարտանալ, քանզի այս թռչնոյն ձայնին պէս տգեղ ձայն կարծեմ աշխարհիս վրայ ուրիշ թռչուն մը չունի: Ուրեմն ո՞ր բանին վրայ այսպէս կը կոկողանայ:

Միամիտ աղանին սապէս պատասխան տուաւ փայտփորին. «Միամարդին այն թերութիւններուն զոր յիշեցիր՝ ես ամենեւին միտ դրած չեմ. անոր ամբարտաւանութեանը վրայ ալ ամենեւին չեմ խորհիր: Ես ուր որ կը տեսնեմ սիրամարդը, միշտ կ'ապշխմանոր գլխոյն գեղեցկութեանը, փետուրներուն պայծառ գոյներուն և պոչին փառաւորութեանը:»

Այսպէս պարզ և բարեսիրտ մարդը միշտ իր ընկերին գովելի յատկութիւնները միայն կը տեսնէ, իսկ թերութիւնները չուտով կը մոռնայ:

ԱՅԼԱՆԳԱԿ ՌԻՏԵԼԻՔ

Աշխարհիս այլ և այլ մասերէն ոմանց բնակիչները շատ պլանդակ բաներ կ'ուտեն, և քան մեր կերակուրները պատուական կը համարին այն բաները: Ինչպէս ուրիշ բաներու նոյնպէս կերակրոյ կողմանէ բարի և ուղիղ այն է որ մարդ բաւական համարի ինչ որ ունի ձեռքը: Հիւսիսային Ամերիկայի բնիկ Էսքիմոյ ցեղը կը կարծեն թէ աշխարհիս վրայ չկայ ուտելիք որ քան կէտ ձկան իւղն համեղագոյն է: Բուսիոյ ժողովուրդներէն ոմանք ձկան հալած իւղէն շատ կ'ախորժին: Այն երկրին հիւսիսային ժողովուրդը քան որ և իցէ համադամ կը համարի աղնիւ և ախորժելով կ'ուտէ ճարպ կամ ճրագու: Բայց բոլոր այս ժողովուրդները ցուրտ երկիրներու բնակիչներ են, ուստի և այսպիսի ջերմացուցիչ նիւթեր ուտելու իրենց ստիպեալ են:

Հարաւային Ամերիկայի ցեղերէն մէկուն վայրենիներն ուրիշ ուտելիք չգտնելով, երբ անօթի կը մնան, ցելի կ'ուտեն: Այս ցեղին մարդիկը շատ կը սիրեն ձկան և ջրային կրայի միսը, բայց որովհետեւ տեղատուութեան աւտեն միայն կրնան ծովին եզերքը գրաւել այս անասունները, ուրիշ ժամանակ անօթութենէ չմեռնելու համար ցելին իրեւ գեղահատ մանր մանր բոլորելով կը կլանեն: Այսպէս ցելի բոլորուած մանր գնդակներ մեծ քա-

նակութեամբ կը գտնուին անոնց հիւղերուն մէջ, այնպէս որ այն հիւղերը մանողն յիշեալ գնդակներէն իբր մէկ կանգուն բարձրութեամբ դիզուած շեղջեր կը տեսնէ:

Այլանդակ ուտելիք է նաեւ քարի ալիւր կոշուած տեսակ մը հանքէ շինուած կերակուրը զոր երկրիս բնակիչներէն ոմանք կ'ուտեն: Չինաստանի գաւառներէն ոմանց բնակիչները սովի ատեն այս հանքէն իրենց կերակուրներուն մէջ կը խառնեն: Այս հանքը տեսակ մը հող է, և կը գտնուի այնպիսի տեղեր ուր բոյս յառաջ չի գար: Չինացիք այս հանքը ծեծելով փոշի կ'ընեն, և որոյ ալեր հետ խառնելով, քիչ մը աղ կամ շաքար ևս դնելով, մանր մանր շօթեր կը շինեն: Այս կերպով անոնց կերակուրը երկպատիկ կ'աճի: Բայց Չինացիք սաստիկ սովոյ ատեն միայն այս հանքին փոշին կը խառնեն որոյ ալեր հետ: Անոնք որ այս հանքին փոշին և որոյ ալերէն շինուած շօթեր կ'ուտեն՝ միշտ հիւանդ կ'ըլլան: Վերջապէս այս հանքին փոշին մահացու է, եթէ մէջը քիչ մը բանջար չի խառնուիր:

Այսպիսի կերակուրներ ուտելու սովորոններուն աւելի գիւրին է հանքի փոշին ուտել: Արեւելեան Հնդկաստանի բնակիչք տեսակ մը սպիտակ մըջնոյ խոշորները տապակի վրայ խորովելով կ'աղան և իբրեւ ալիւր կը գործածեն: Բայց մըջիւններէ շինուած ալիւրն այնպէս վնասակար է ինչպէս հանքի փոշին շինուած ալիւրը: Մըջնոյ ալիւր ուտողներն ընդհանրապէս հընտախտէ բռնուելով կը մեռնին: Նաեւ Ամերիկէի և Հարաւային Ամերիկայի մէջ վայրենի ցեղերէն ոմանք մըջնակեր են:

Տեղ կայ որ սարդը կամ մամուկը շատ համեղ կերակուր համարուած է, և Նոր Գալեսոնիոյ բնիկները տեսակ մը մատ մը երկայն սարդեր կը խորովեն և ախորժելով կ'ուտեն: Կ'ըսուի թէ այս սարդերուն համը կաղնոյ համին շատ կը նմանի:

Կան նաեւ մարդիկ որ ամէն տեսակ մարախ կ'ուտեն իբրեւ կերակուր: Գաղիոյ հարաւային կողման գիւղացիք խխունջի ապուր շատ կ'ուտեն: Այս կերակուրներուն համեղ կամ զգուելի ըլլալը կախում ունի սովորութենէ: Բայց մենք, երբ այս բաները կը կարգանք, մասնաւոր կերպով շնորհակալ ըլլանք Աստուծոյ որ մեր երկիրներուն ամէն տեսակ բերք և պտուղ պարգեւած է:

ՀԱՒԱՏՔ

Ամառուան իրիկուն մը մինչ Լուծէր իր սենեկին պատուհանէն դուրս կը

նայէր, տեսնելով որ թռչուն մը գիւշերն անցունելու համար ծառի մը վրայ թառեցաւ, ըսաւ իրեն քով գտնուողներուն. «Տեսէք, ի՞նչ գեղեցիկ հաւատք կը քարոզէ մեզի սա փոքրիկ թռչունը: Ծառին բարակ ոտքը պինդ բռնելով և գլուխը թեւերուն տակ դնելով, Աստուծոյ խնամոցը յանձնուած կը քնանայ անխուփ:»

Այն օրերը որ առանց բարիք դործելու անցուցինք՝ ունայն անցան. այն օրերը որ չար գործելով անցուցինք՝ չարաչար անցան:

Չար գործէն դադրէ, բարիք ընել սորվէ:

ԴԱՀԱՎՈՎ ՈՐՄԻ ԳԱՅՈՂ ԶԿՆՈՐՍ ՄԸ

Վերի պատկերին մէջ տեսնուած մարդը ձկնորս է: Այս երկրին մէջ մարդիկ նաւակ նստելով ձկնորսութեան կ'երթան, բայց պատկերին մէջ տեսնուած ձկնորսն ոչ այստեղացի, այլ Նորուեկիոյ է: Նորուեկիոյ մէջ ձմեռը ծովը հաստ սառ կապէ, և այս պատճառաւ կարելի չըլլար ձկնորսաց նաւակով երթալ որսի. ուստի ձկնորսութեան համար յատուկ դահուկներ կը շինուին: Ահա վերի պատկերին մէջ կը տեսնենք Նորուեկիացի ձկնորսի մը դահուկը: Ձկնորսն իր ցուպով սառերուն կոխելով դահուկը կը քաշեցնէ:

Կատակի համար անգամ մարդ մի խաբեր սուտ խօսելով: Երբ բան մը կը պատմես, նայէ որ դէպքը պատմես ինչպէս որ իրօք է: Ըջմարտէն մազի չափ անգամ մի խոտորիր: Մարդոց մէջ շատ սուտ լուրերու տարածման պատճառն այս է որ, այն լուրերն ուրիշներուն տուողք դէպքերն այնպէս չեն պատմեր ինչպէս որ են, այլ պարագաներ կը յաւելուն, և այսպէս երբ լուր մը կամ պատմութիւն մը պարագաներու յաւելմամբ հինգ կամ տասը բերնէ կ'անցնի, բոլորովին կը փոխուի: Ուստի, երբ կը պատմես բան մը որուն ականատես ես, իրը գրուցէ ինչպէս որ է: Եթէ տղայութեանդ ատեն այսպէս կը սովորիս, երբ կը մեծնաս, այս ուղղութենէդ սա օգուտը պիտի տեսնես, որ ամէն մարդ քեզ ճշմարտախօս համարելով, վստահութիւն պիտի ընէ խօսքիդ:

Ամերիկայի միսիոնարաց ընկերութեան կողմէն

Խմբագիր ճ. Գ. ԿՐԻՆ

Ֆիլաճանճըյար եօդուշու. Ամերիկան խան

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՅՈՑԱՅԵԱՆ